

1.
2.
3.
4.
5.
6.

1780-

*

1. Silbersteinus; : Poesodicae supplementa. Program,
quo hunc facultatem decem seniores et reli-
qui amatores memoriam Silbersteinianam laudant.
2. Arnold, Godefrido Augustus: Inam Constantia et
Inam Fridericum, Januariae Electores, nequaquam
religionis causa oppugnare creationem Forti-
nandi I, regis Romanorum.
3. Bauerus, Henricus Godefridus: De pacto her-
editatis renunciativo.
4. Binerus, Christianus Gollub: De originibus juris
dictionis feudalis ex jurisdictione ordinaria
repetundis.
5. Breuning, Christianus Henricus: An legatarius speciem
legatam Publiciana actione petere possit?
6. Eversus, Christianus Gollub: Praeter occupationem
nullum existere modum dominii acquirendi
naturalium.

1780.

7. Hebenstreif, Henricus Michael: De interrogatorum
testium ~~in~~ in secreto. Programma, quo et ora-
tionem editicalem curat. 17
8. Hommel, Carolus Ferdinandus: Aphorismata sup-
plementa. Programma, quo et solennis inauguralis
Iohanni Vanden Beklingii curat. 18
9. Hommelius, Carolus Ferdinandus: De vicariata
Saxonico. 19
10. Hund, Christianus Gottlieb: Num usus iurjurandi
in civitatibus Christianis sit probandus? 17
11. Hoernerus, Iohannes Gulpich: De restitutione et com-
pensatione damni illati non tenere urgenda. 18.
12. Pahl, Christianus Fredericus: De factis praescrip-
tionis longissimi temporis ex legibus Saxonianis. 20
13. Pothmannus, Frs. Lud. Van, fac. iur. praesentellarius:
Programma, quo solennis inauguralis Christiani Herckel
superbi indicat. 21

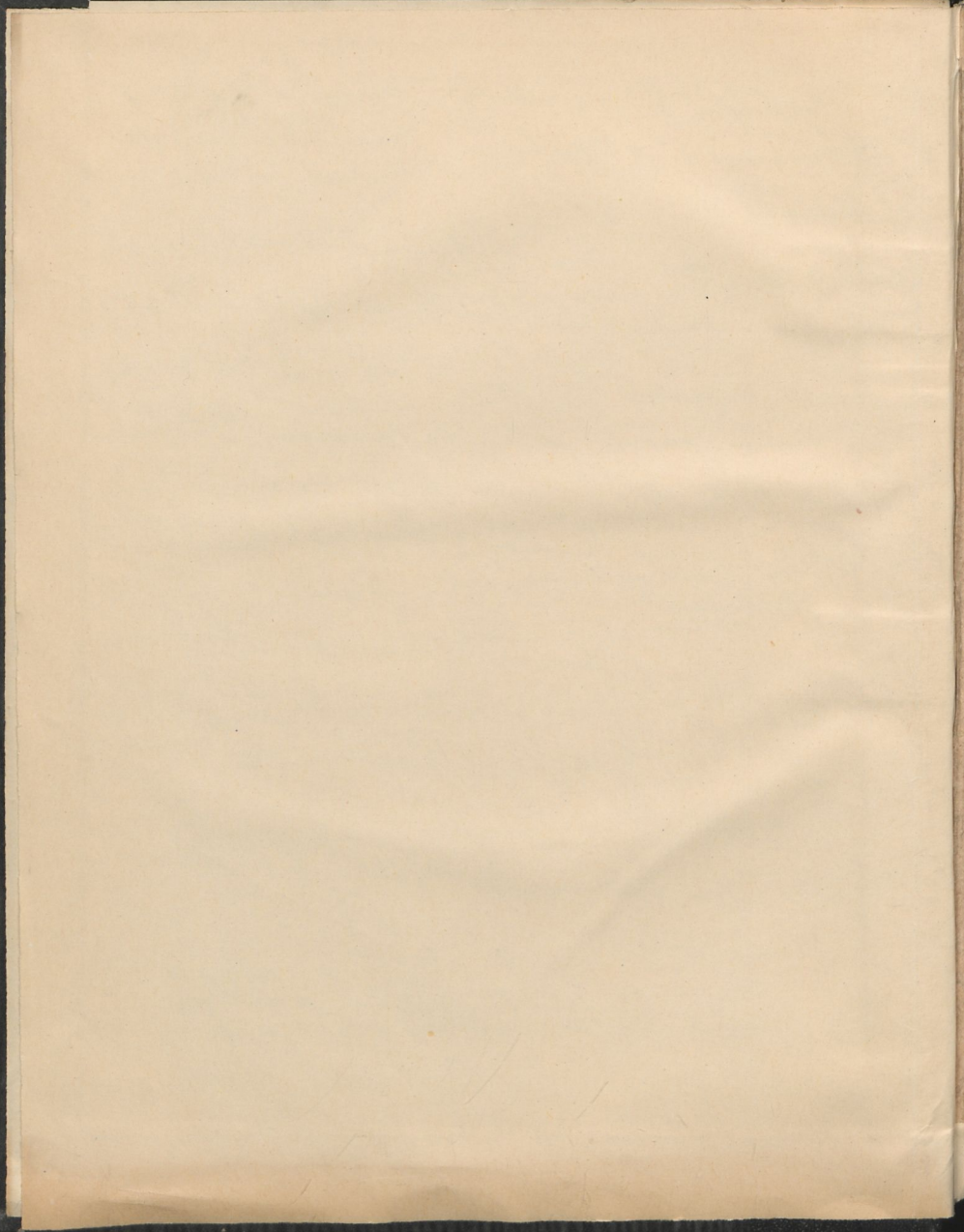
1780.

14. Puchmannus, Frisus Ludovicus Inachus: De jure
adherendi ad uxorem hereditatis hanc prae-
sente.
15. Rüdigers, Christ. Goull: De conditione nominis
ferendi, utriusque valor tabulis adscripta.
16. Schott, Augustus Fridericus: An maritus sumus
in funus uxoris factus ex concursu in hujus
bonis orto repetere jure possit?
17. Schott, Augustus Fridericus: An triginta observatio-
num forensium.
18. Supertus, Christ. Lebrecht: De dominio feudorum
utilis.
19. Winterus, Cor. Guilielmus: De actione aquae pluviae
arcendae.
20. Walle, Christophorus Fridericus: Quaestiones
in variis jure
21. Zellerus, Frid. Goull: Observationes practicae.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

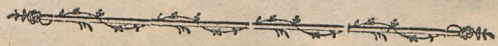

9328.

1780, 3

DISSERTATIO PRIMA
 DE
**PACTO HEREDITATIS
 RENVNCIATIVO**

Q V A M
 ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS CONSENSV
 P R A E S I D E
D. HENRICO GODOFREDO BAVERO

SERENISS. SAXON. ELECTOR. A CONSILL. PROVOCATT. SVPR.
 CVR. PROVINC. ET COLLEG. ICTOR. LIPSS. ASSESS. PANDECTT.
 PROF. ORD. CANON. NVMBVRG. ET COLLEG. DVICAL.
 MINOR. SODAL.

IN AVDITORIO ICTORVM
 SVMMORVM IN IVRE HONORVM CAPESSENDORVM
 CAUSA

D. XXVIII. DECEMBR. A. C. MDCCLXXX.
 AD DISCEPTANDVM PROPONIT

IOANNES DAVIDES BEHLING

IV R. V T R. C A N D I D A T.

RATISBONENS.

LIP S I A E

EX OFFICINA LANGENHEM. HEREDD. ET KLAUBERTHI

DISSERTATIO PRIMA
DE
FACTO HEREDITATIS
RENVINCATIVO

BY M.
ILLUSTRISSIMO IUSTITIAE ORDINIS CONSENSU

ET AUCTORITATE
D. HENRICO GODOFREDO BAYERO

PHILOSOPHIAE DOCTORIS ET
PRAEPOSITI ACADEMIAE
LITTERARUM BAVARICAE

IN ABBATIA IUSTITIAE
MUNICIPALIS CIVITATIS BAYEAE

AD EXAMINANDUM
AD HONORABLEM
IOHANNES DAVIDES EHLING

EX OFFICINA LITHOGRAPHICAE
LITZKE

B. C. D.

Multa quidem sunt, quae propositum, de pacto successio-
nis renunciatio quaedam differendi, mihi dis-
suadere poterant. Quum non solum fere omnes iuris ci-
vilis et publici interpretes, decisionibus, vel responsis,
alios breuiter, alios satis prolixè in hac re versari videas,
verum pene etiam occurrant multi, qui singulares de hac
re libellos conscripserunt. Vt, qui horum numerum au-
gere velit, facile videri possit aut pigrityae aut arrogantiae
arguendus. Illius, si argumenta ab aliis proposita, aliis
verbis, vel alio ratiocinii ordine repetere velit, huius, si
sibi videatur, vel noua excogitasse, vel eum esse, qui tot
dissen- siones in concordiam reducere, litesque, per tot se-
cula agitatae, componere sciat. Nec fateor, me in hanc
rem incidisse, si non veterum opinionem, existimantium,
admittendos esse nepotes ad aui hereditatem sibi delatam,
nec ob- stare iis patris matrisque heredibus, huius renuncia-
tionem

tionem, vel nude, vel heredum simul nomine factam, quam equidem dudum explosam putaueram, hanc inquam, si non intellexerim, etiam num iudicantibus placere. Descendo igitur in arenam huius certaminis, ut dissensus mei rationes publice reddam, praesertim, quum intelligam, quae de hac re conscripta sunt inprimis probabilia, fere omnia ad Illustres, non priuatos, quorum equidem causam mihi potissimum pertractandam summi, pertinere. Dabit haec scribendi occasio mihi veniam, de origine et natura huius pacti differendi, de eius effectis propediem dicuro.

§. I.

Iure romano pacto succedendi, pactis constitutum, non oriri, paucis tamen, quid hoc iure de eo contineatur, exponam. Intelligimus ex *l. 27. §. 4. D. ad Sct. Trebell. l. 61. D. d. Verb. Obl. l. 2. §. 2. D. d. Vulg. et Pupill. Substit. et l. 4. C. d. inutil. stipulat. l. 15. et fin. C. d. Pact. l. 5. C. d. Pact. conu. tam sup. dot. quam sup. donat. ante nupt. et paraphern. l. 52. §. 2. D. pro Soc. bonis moribus aduersa, quin improba, et ob id nulla haberi pacta, et stipulationes, quibus vel de quaerenda ageretur hereditate, vel distribuenda ea, a cognato quodam aliquando obuentura. Rationes huius sententiae ex his ipsis legibus duas esse cognoscimus. Alteram, quod libertatem testandi tollant, alteram, quod euentus tristissimi plenae sint eiusmodi conuentiones. Qui euentus, captandae mortis voto, notari suenit ab interpretibus. Etenim, quam tertiam adiiciunt, quod pactis nec vniuersa hereditas, nec pars quota eius, deferri possit, mihi lex potius ipsa videtur esse, quam legis ratio. Ut vel huic ipsi successione rationi, fauorique testantium libertatis magnam fraudem fieri, concessa bonorum omnium, retento usufructu, donatio-*

ne

ne *l. 35. §. 5. C. d. Donat.* admiserint. Quam tamen veniam GODOFREDVS ad *l. 15. C. d. Pact. not. 10.* cum testandi libertate sic conciliare studet, vt, facta bonorum omnium donatione, futura eximat, liberoque donantis arbitrio recipiat. Quam rem, quia ad nos proxime non pertinet, in medio relinquo.

§. II.

Profecto, qui veritati studet, diffiteri nequit, quae de contentionibus successione quaerendae causa initis ius Romanum constituit, ipsius rei subiectae et hominum naturae haud conuenire. Videlicet, si improbitas sentinae hominum, ob quam libertate, iure ciuili sibi concessa, abutuntur, id efficere potest, vt e re publica videatur, ipsam libertatem constringere, breui seruilis erit omnium ciuium conditio. Et quis nesciat, hanc esse hominum naturam, vt, quo pressius contineantur, eo ardentius libertatem sitiant. Certe successio legitima, quae proximo cognato spem hereditatis facit, quo magis est fragilis, et condito testamento euerti potest, longe iustiore struendarum alterius vitae insidiarum legislatori metum facere debet, quam pactum, quod stipulanti ius certum tribuit.

§. III.

Vt iure suo CYIACIUS ad *l. 26. d. V. O.* moneat, *pa-* Idem argu-
sta hereditaria non esse natura turpia, sed contra bonos mores gamentum.
populi Romani, id est, huius iuris conditoribus visa, aduersari bonis moribus, quo loco simul testatur, *Novellam* Imperatoris LEONIS, ob sapientiam singularem etiam Philo-
sophi dicti, *Constitutionem XIX.* qua *l. 15. C. d. Pact.* tanquam absurda, et aequali, quem parentes liberis debeant, amoris contraria, abrogatur, Gallorum moribus custodiri.

A. 3

Idem

Idem GODOFREDVS in *not. 8. ad d. l. 15.* Vt totam rem verbo complectar, nimius et sane exorbitans testamentorum favor tantum apud Romanos valuit, vt ne volentem quidem testandi facultate priuari posse, sinistre, et contra naturam hominis, iudicarent. Contra naturam hominis inquam, cui, si non omnino testamenti factio aduersatur, quod longe probabilius defenditur, certe magis conuenit facultas, ius pro se introductam remittendi, et, quia nihil tam naturale est, quam, vt quodlibet eodem modo dissoluatur, quo colligatum est, agnoscendi obligationem, sua sponte, et altero consentiente, susceptam, quam licentia, inepto turpitudinis imaginariae obtentu, datam fidem impudenter violandi.

§. IV.

Non idem
odium pa-
tri renun-
ciatui.

Non aequè inuidiosa Romanis fuisse pacta de non succedendo *l. ult. D. d. Suis et Legitim. hered. et l. 3. C. d. Collat.* docent. En verba cit. *l. ult. Pater dotali instrumento comprehendit, filiam ita dotem accepisse, ne quid aliud ex hereditate patris speraret. Eam scripturam ius succedendi non mutasse, constitit: priuatorum enim cautionem legum auctoritate non censerit.* Hoc igitur responso PAPINIANVS pactum de non succedendo, ipsi propositum, inutile et infirmum esse, ait, non tanquam turpe et improbum, sed tanquam iuri publico aduersans. Idemque eiusmodi pacti exemplum *d. l. 3.* sistit. Ex quibus legibus, adducta simul *l. 35. §. 1. C. d. Inoffic. testam. et l. 94. D. d. acquir. heredit.* interpretes propemodum omnes concludunt, renunciatione futurae hereditatis nihil impediende, repudiantem ad hereditatem istam sibi delatam iure romano admitti. Nominasse sufficiat, HARTM. PISTOR. *Lib. IV. Qu. 5.* CARPZOV. *P. II. Const. XXXV. def. 6.* BERGER. *Orcon. Iur. L. II. Tit. IV. §. 48.* HENR. DE COCCEII *Tom. II. Disp. LIII. Sect. III. §. 4. et Disp. LVII. §. 15.* IOH.

VLB.

VLR. CRAMER. in *Opuscc. T. I. Tract. III. Cap. 1. §. 6. pag. 38.*
 Subscriberem huic sententiae, imprimis ob generalitatem *d. l. 94.* nisi obstaret *l. 1. §. 3. D. si quis a parent. mmiff.* Ibi VLPINIANVS: *Si parens vel accepit pecuniam, ut emanciparet, vel postea viuus in eum filius, quantum satis est, contulit, ne iudicia eius inquietet, exceptione doli repellitur.*

§. V.

Hac lege, si quid video, docemur, quae vera sit in re nostra significatio rationis, quam PAPINIANVS in *d. l. fn. D. d. Suis et legit. her.* nobis insinuat verbis: *priuatorum enim cautio legum auctoritate non censetur.* Quae reddita, si gitasset ICTUS, quod plerique interpretes ei affingunt, essi HARTM. PISTOR. *d. l. num. 2.* miratur CAGNOL. *ad d. l. fn.* dicentem, *difficile esse, bonam et realem rationem assignare,* non erubescerem iudicare, PAPINIANI sententiam ad eorum numerum pertinere, de quibus IULIANVS in *l. 20. D. d. LL.* *Non omnium, quae a maioribus constituta sunt, ratio reddi potest.* Ipse PISTOR. *d. l.* hac vititur explicatione, ut dicat, *hereditatem, quod, iure publico, lege, vel testamento deferatur, pactis nec dari, nec immutari posse.* Eodem collineat MATTH. BERLICH. *Part. II. Conclus. XLIII.* ab init. qui hoc etiam addit, *ut quis hereditati renunciare possit, necesse esse, ut efficiat, ne sit cognatus proximus.* Quae ut confirmet IOH. VLR. CRAMER. *d. l.* quae publica, inquit, *legum auctoritate introducta sunt, dicuntur esse iuris publici: nam alio sensu retentio Falcidia, et usucapio, iuris publici dici nequeunt.* Ergo testamenti factio iuris publici est. Quare, quum ius publicum priuatorum pactis mutari non possit; nec testamenti factio priuatorum pactis mutari potest. Quum hoc expediti iuris sit; omnia pacta, quibus testamenti factionis inducitur mutatio, non poterant non iuris auctoritate improbari. Iam vero claret, quod testamenti factionis inducatur mutatio,

mutatio, si pactis diuersus a testamenti factione de futura successione inualefcit modus. Ergo istiusmodi pacta iuris auctoritate erant improbanda. Paulo aliter HENR. DE COCCEII *Disputat. LIII. Tom. II. Sect. III. §. 4. hereditatis renunciacioni nec votum captandae mortis obstare, nec testandi libertatem ea adimi, id solum ei officere dicit, quod non possit nolle, qui non possit velle, nec renunciare, qui nec acquirere.* Mitto alios pene multos, qui, hos secuti, iisdem se conuinci argumentis passi sunt.

§. VI.

Quae refu-
tantur.

Id vero PAPINIANVM haud cogitasse, ex ipsa iuris ratione intelligi, et ex VLPIANI responso in *d. l. i. §. 3.* luculenter cerni, existimo. Primo, si omnia, quae legum auctoritate nituntur, eatenus iuris publici dicere velimus, vt nihil contra ea per *l. 45. §. 1. D. d. R. I.* pactis effici possit, quae tandem vtilitas, quis effectus ex illa IULIANI regula eueniret, in *l. 41. D. d. Minor.* obuia, *unicuique licet contemnere, quae pro se introducta sunt.* Vt potius illa iuris regula in *d. l. 45. §. 1.* et in *d. l. fin.* comprehensa, *priuatorum conuentio, siue cautio, iuri publico non derogat,* id solum inferat, quae, vel ad negotii alicuius formam, siue essentiam exigantur, vel publicae vtilitatis causa constituentur, vel denique fieri prohibeantur, ea, nec tolli, nec mutari priuatorum cautionibus, vel conuentionibus, posse. Ex quo consequitur, testamento a filiosfamilias, consentiente patre, condito nihil agi, quia solius patrisfamilias est testamenti factio, consequitur, dispositionem m. c. factam, quae legata quidem, sed nullam heredis nominationem contineat, codicillum esse, non testamentum, etiamsi vel centies testamentum appelleretur, quia ab heredis institutione testamentum inchoat, possent in hanc rem sexcenta alia adduci; consequitur, creditorem, pignoris, hac lege accepti, vt, si statotempore

9

tempore non redimatur, suum esset, eius, inquam, ex neglecta reuisione, dominium haud nancisci, quia pactum commissorium, tanquam rei publicae perniciosum, reprobatur; consequitur, heredem ab eo scriptum, qui hereditatem suam alii stipulanti promiserit, iure romano heredem esse, quia hereditas pactis, tanquam turpibus et improbis, liberoque testandi arbitrio aduersariis, transferri prohibetur.

§. VII.

Consequitur denique, ut ad rem propositam reuertar, Vera ratio filiam, dotem hac lege accipientem, ut ne quid aliud ex hereditate patris sperare sibi liceret, iure Romano propterea ab hereditate patris non excludi, quoniam eiusmodi pactis legitimae, pietatis a parentibus et liberis sibi vicissim debita, adeoque publicae utilitatis causa, legibus introductae et confirmatae, fraus fieri, adeoque in ius publicum committi, existimatur. Nequaquam vero *d. l. fin. d. Suis et legit.* interpretationi opitulatur *l. 3. D. d. R. I.* cum Florentina *non nolle*, aut cum Haloandrina *non velle*, aut cum Vulgata *nolle* legere satagas. Ibi, quoniam non maior vis taciti esse potest, quam expressi, *VLPIANVS* dicit, si dubitetur, consensus, vel dissensus, qui ex factis alicuius colligatur, efficere quid possit, oportere, ut sciamus, is iubendi potestatem habeat, an minus. Quod per se patet. Quid enim refert, nosse, volueris, an minus, si, quum velis, voluntate tua nihil efficere valeas? Adeoque verum est quidem, abundare abdicationem a iure factam, quod non habes, quia non entis, ut cum Philosophis loquar, nulla sunt attributa; Sed ab hoc longe distat quaestio, qui hereditatem viuentis pacto acquirere prohibetur, an is propterea nihil egisse existimandus sit, hereditatem ex lege debitam si pacto dimiserit?

B

§. VIII.

§. VIII

Et confir-
matur.

Nobis non agitur de nihilo. Agitur de hereditate, iure, partim perfecto, partim imperfecto, debita. Qui, quod maius est, non potest, propterea nullo iure ab eo accetur, quod minus est. Cui donandi ius est, eidem etiam vendendi, verum tutor recte vendit, quanquam donando nihil agit. Aequè minus ex prohibitione pacti hereditatis acquisitui ad inualiditatem pacti de non succedendo confectio procedit. Plus est in acquisitione iuris, quam acquisiti remissione. Siquidem prouiora nouimus iura ad liberandum, quam ad obligandum, *l. 47. D. d. O. et A.* et ob id remissionem debiti, quantumcunque sit, alius donationis exemplo, iudicialis insinuationis necessitati non adstrictam *l. 23. D. d. Donatt.* Porro vidimus, (§. I.) pacta, quibus de acquirenda successione agitur, ob maturandae moris votum, quod gignere existimarentur, et inprimis, ob summum fauorem, libertatis testandi, iure romano reprobari. Vtrumque in hereditatis renunciatione deesse, largiuntur omnes. Per quam videlicet, quia doli exceptio haud nocet, quibus testatoris voluntas non refragatur *l. 19. §. 1. d. R. l.* et, quod alicui praestatur, eidem inuito non tribuitur *l. 156. §. 4. eod. is*, cuius futurae successioni renunciatur, testandi, et, per testamentum renuncianti legandi, eamue heredem instituendi, facultate non priuatur. Ex his igitur omnibus, si quidem praeterea ex *l. fin. C. d. Pact.* cognoscimus, non fuisse animum, omni omnino vi obligationis exuendi pacta, quae ad futuram successione respiciant, meo iudicio conficitur, diuersam ab ea, quam §. 7. exhibui, *l. f. d. Suis et legit. lib.* non admittere interpretationem. Eamque indubiam facit *d. l. 1. §. 3. D. si quis a parent. miss.* qua sustinetur hereditatis renunciatio, a patre facta, qui viuus, quantum satis est, (i. e. legitimam) acceperat, non vt cognatione destituatur, (quod

(quod vult BERLICHIVS d. l.) sed successionis commodo, quod, non facta renunciatione, ob cognationem habuisset.

§. IX.

Errat, qui ex modo d. l. 1. §. 3. et l. fin. d. suis et legit. Falſa l. 1. lib. ict. l. 3. C. d. Collatt. colligit, distinguendum eſſe inter §. 3. ſi a liberos et reliquos, quibus debeatur legitima, et exiſtimat, ^{par. qu.} inrenunciationem liberorum omnino inuvalidam, caeterorum ^{interpreta-} contra ſeruandam, HERMANN. ZOLLIVS in *Diſſ. d. Pactis* ^{io.} *Succeſſorij* §. 19. ſqq. Vt promiſſionem liberorum parentibus factam plane nullam probet, praeter *dd. ll. fin. et 3.* hoc argumento vtitur; i parentibus incumbere, vt augeant, quantum poſſint, liberorum opes, et ſecundum l. 35. §. 1. C. d. *Inoffic. teſtam. meritis magis filios ad paterna obſequia pro- uocent, quam pactiõibus adſtringant*, parentum contra abdicationes a ſucceſſione liberorum omnino ob d. l. 1. §. 3. *ſi quis a par. miſſ.* validas dicit. Cuius, hanc diſtinctionem iuris auctoritate deſtitui, ſola l. 35. perlecta, conſtare debet, cuius §. fin. haec habet: *Quae omnis ſanctio ſuas radices extendat non ſolum ad filium et filiam, ſed etiam ad omnes perſonas, quae de inofficioſo querelam contra mortuorum ultima eſlogia poſſunt mo- vere.* Non ſolum haec ipſa verba, verum integra illa l. 35. cuius facile meam diſtinguendi rationem, et l. fin. d. *suis et legit. lib.* explicationem, genio et ſententiae Romanorum conformem, commendabunt. Certe GODOFREDVS eam probat in *not. 28. ad l. 3. C. d. Collatt.* verbis: *niſi forte dos data legitimae portioni ſatis ſit, et ſufficiat.*

§. X.

Sed quid efficiat hoc iure eiſmodi renunciatio, non-Eſfectus dum liquet. Succincte, et, quantum ſcio, optime hanc ^{pacti re-} renunciatum enucleauit ARNOLD. VINNIUS in *Tractat. de Pact.* ^{nunciatiui iure roma-}
 B 2 Cap. no.

Cap. XIX. §. fin. cuius sententiae magnam partem, nec tamen omnino, subscribo. Primo distinguit, cuius successioni renunciatum sit, is intestatus, an, condito testamento, decesserit, dein inter renunciantem eum, cuius sit ius ab intestato succedendi, et cuius praeterea sit ius de inofficioso querendi. Ex qua distinguendi ratione consequeretur, renunciationem ab eo factam, qui de inofficioso queri non possit, nullius esse utilitatis. Admittitur nimirum, etsi renunciauit, ad intestati defuncti hereditatem, a qua, si non renunciauit, per testamentum excludi, nemo ambigit. Existimo tamen, fieri posse, ut ob renunciationem a legitima successione debeat remoueri. Quippe, si ponimus, pacto accessisse, cui extra casum renunciationis, vel cum renunciantem, vel post eum, legitima successio debetur. Id, quod claret ex *l. fin. C. d. Pact.* Nec obuertes, hanc legem ad pacta dispositiua pertinere, dum generali dispositionis appellatione etiam renunctio continetur. Modo, cui legitima debetur, quantum huic sufficiat, aliusque cognatus, accepto aliquo, et tantum non gratis, renunciauerit. Aliter, non video, posse conciliari HERMOGENIANI et VLPIANI responsa in *l. 94. D. d. acquir. l. omitt. heredit.* et in *l. 1. §. 3. si quis a par. mmiff.* obuia. Si quidem contra naturam est, obligationis vinculo parentes et liberos comprehendere, remotioresque cognatos a promissi praestatione liberare. Hoc autem largior, si cui soli renunciatio facta suae successioni, quoniam nemo alteri stipulando acquirere valet, *l. 17. §. pen. D. d. Pact. l. 11. d. O. et A. l. 73. §. fin. d. R. I.* eo animo stipulatum esse existimandum, quo liberior sit, non tam iure ciuili, quam imaginario quodam naturali, testandi licentia, adeoque stipulantem, si intestatus decesserit, tacite declarasse, se nolle uti iure ex pacto quaesito, sed, nihil impediende renunctatione, res suas renunctanti relinquere.

§. XI.

Deinde nec a me impetrare possum, ut VINNIO con- Idem ar-
cedam, inter ius Pandectarum et Codicis, ut et Nouellarum gumen-
distinguenti, quanquam est elegans, et iuri Romano appri- tum.
me accommodata obseruatio, secundum Digestorum prae-
cepta, mortis causa donata, et inter viuos hac lege, ut in
quartam haberentur, accepta, in legitimam fuisse imputan-
da, et inofficiosi querelae obstitisse. Vtrum vero ex gene-
rali, renunciationis a filio patris hereditati factae improba-
tione, quam in *l. 35. §. 1. C. d. inoffic. testam.* legimus, et ex
forma, ut legitima titulo heredis institutionis relinqueretur,
in *Nou. 115. Cap. III. §. 7.* praescripta, consequatur, omnes
omnino nullius esse faciendas hereditatum renunciationes,
id mihi quidem vix persuadeo. Nimirum generaliter, ut
supra (§. IV.) vidimus, etiam Digesta improbant pacta de
non succedendo. Ne, quod mihi demonstrasse videor, legi-
timae fraus fiat. Admittunt enim, salua legitima *d. l. 1. §. 3. si a par. quis mmiss.* eiusque, qui, hac accepta, heredita-
tem, eiusue partem sibi vindicat, (non enim video, quid,
hoc loco, hereditatem et bonorum possessionem, ad quam
VLPPIANVS in *d. l. 1.* respicit, interesse possit) eius, inquam,
petitioni doli mali exceptionem opponere finit. Idque sum-
ma ratione, dum quisque ius, sibi legibus concessum, quod
reipublicae commodum non ingreditur, valide remittit, et
eiusmodi remissioni vlla ne quidem cogitari potest inesse
naturalis turpitude.

§. XII.

Quum igitur in toto iure nostro generi per speciem Idem ar-
derogetur, et illud potissimum, quod ad speciem directum gumen-
fit, habeatur, *l. 80. D. d. R. I.* bonique sit interpretis, quo- tum.
vsque leges sibi obstare visae conciliari possunt, laborare
potius

potius de conciliandis iis, quam admittere, factam antiqui iure nouo, praesertim, si huius idonea ratio reddi nequeat, *l. 141. d. R. I.* abrogationem, non video, quid obftet, quominus admittamus, contra formam iure Codicis et Nouellarum praescriptam, illam ab *VLPIANO in d. l. 1. §. 3.* suppeditatam exceptionem. Quam haecenus exposui pacti de non succedendo naturam, qualem ius Romanum nobis exhibet, facile videri possem, iusto longior esse persecutus, qui ab initio farebar, eius origines aliunde petendas esse. Attuli tamen praesertim, vt pateat, ipsi *PAPINIANO*, *HERMOGENIANO*, *VLPIANO*, quin *IUSTINIANO* non aequè inuidiosum fuisse pactum renunciatiuum, ac *HARTM. PISTORI*, aliisque, hunc secutis, nostri aevi interpretibus, quod ex sequentibus etiam magis elucescet.

§. XIII.

Antiqua
Germania
testamenta
ignorauit. Maiores nostros antiquissimo pariter, ac postero tempore, vsque dum ius romanum iis innotuerit, testamenta plane ignorasse, non solum ex *TACITO d. M. G.* verbis: *haeredes, successoresque sui cuique liberi, et nullum testamentum*, sed legibus etiam gentium Germanicarum, admixto iure romano nondum auctis, intelligimus, quae nullas, nisi cognatorum, loquuntur hereditates. Pleraque illae leges cum successione ordine ab ipso Deo, secundum *Numer. Cap. 27. v. 8. sqq.* inter Hebraeos constituto, vt primum filio, hoc deficiente, filiae, post eam fratri, dein agnatis remotioribus, denique cognatis etiam reliquis, cederent possessiones mortuorum, amice conspirant. Graui argumento, praesertim si aliarum etiam gentium consensum cognoscimus, de quo *BODINVS d. Republ. L. V. Cap. 2.* *VINNIVS d. supra l. Cap. XIX. §. 3.* *SCHILTERVS Exercit. ad Pandect. VIII. §. 39. not. a.* mitto alios, testantur, naturae homi-

hominum hoc maxime conuenire, vt hereditates ex sanguine deferantur. Nec mereri testamenta tantum, quo in iure romano fulciuntur, patrociniū. Quibus non solum id efficitur, vt opes in alienas gentes transferantur, sed, quae praeterea magnam litium partem excitant, quibus hodie iudicia agitantur. Vt vix definiti possit, eorum restrictione, an licentia, magis reipublicae consulatur. Hoc sane, si quid video, verum est, nullam ea habere, nisi a dominiū libertate, eiusque fauore, commendationem, adeoque contra rationem niti, et contra illud naturale praeceptum, quod fauore alicuius constitutum in eius odium retorquere vetat, qui pactis ad successionem directis, testamentorum causa, occlamant. Tota res redit ad illud viri magni nominis MONTESQUIEU *de l'Esprit des Loix* Liu. 26. C. 6. *l'ordre des successions depend des principes du droit politique ou civil, & non pas des principes du droit naturel.*

§. XIV.

Ex collatione legum gentium Germanicarum, quas Expofitio exhibet IOH. VLR. CRAMER *in Opusc. Tom. I. Tractat. III.* ^{successio-} *Cap. I. §. 3. it. IOH. FRID. POLAC in Syst. Jurispr. Germ. Lib. II. Cap. X.* ^{nis legiti-} *patet, hanc fuisse olim successionem, vt bona pa-* ^{mae Ger-} ^{manorum.} *rentum mobilia aequae, ac immobilia, filio cesserint, solis, quae geradica siue utensilia hodie vocantur, filiae relictis; et, si filius defecerit, qua tamen appellatione etiam nepos ex filio continetur, v. POLAC d. l. §. V. et SENCKENBERG d. Successione Filiarum in regnis et principatibus Cap. V. §. LIX. nec non HEINECC. Elem. Iur. Germ. Lib. II. §. CCXXII.* plerorumque, et inter hos Saxonum placitis, secundo loco filias omnino, aliorum vero more in mobilibus tantum admittas, quoad successionem terrarum contra, proximis consanguineis ad quintum vsque gradum post-

postpositas. Idem obseruat. NICOL. HIERON. GYNDLING. in *Dissert. Errores Pragmaticor. de renunciat. hereditatum filiar. illustr. Cap. I. §. 12. sqq.* qui hanc rem aliarum etiam gentium consensu illustrat, et notat, qui filibus plus tribuere voluerint, id singulari traditione inter viuos effecisse. Vt vel, postquam innotuerat ius Romanum, melior quoad legitimam successionem fuerit, et adhuc passim habeatur, filiorum, quam filiarum conditio v. ESTOR *T. R. Gelehrsamk. Th. 2. §. 3005.* ibique laudati, it. GYNDLING. *d. l. §. 15. sqq. I. P. Sax. Lib. I. art. 17.* Scimus enim, hanc in lucem prodisse compilationem, ex quo iam coeperant innotescere in Germania placita Romanorum. Vt vel studium conseruandarum patriarum consuetudinum vtrique compilationi Saxonicæ et Suecicæ causam dederit. Insiſtebat enim aliquamdiu Germania suis moribus, quod intelligimus ex eo, quod laudatus CRAMER *d. l. §. 10.* ex ALBERICO *ad ann. 1234.* huc notat, a FRIDERICO II. dictatam esse multam ICO marcarum argenti secundum propriam prouinciarum consuetudinem non iudicantibus. Et inprimis testamentorum receptioni resistebat. Vt, vel religioni duxerint, successione heredem legitimum fraudare, secundum paroemiam, *wer will wohl und seelig sterben, läßt sein Guth dem rechten Erben*, et, qui condere testamentum voluerit, ei Imperatoris priuilegio opus fuerit, quod euincit charta ap. ADAM. FRIDER. GLAFEY in *Anecd. T. I. n. 20.* exhibita de ann. 1359. qua CAROL. IV. *M. Nic. Wurmsero pistori aulico permittit, disponere, legare, donare, testari et ordinare de bonis suis omnibus, mobilibus et immobilibus et rebus suis*, et diploma apud LVNIG. in *Reichs Archiv Part. Spec. Cont. 4. P. II. p. 486.* quo idem ciuibus Spirensibus indultum, *wir geben ihnen auch freye Gewalt und ganze Macht, ihren Erben ihr Guth zu lassen und für ihre Seele zu setzen*, i. e. animæ suæ redimendæ causâ ecclesiæ legare.

re.

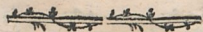
re. Qua de re fusius differentem consulere licet HEINECCIVM in *Elementt. Iur. Germ. Lib. II. §. 181. sqq.*

§. XV.

Indeque factum, qua in re omnes conspirant melioris ^{Quam ob} notae interpretes, vt Germani, sui moris in deferenda ^{rem ius} legitima successione, ad illustres praesertim quod attinet, tena ^{Romanum} ciores, quum viderent, aequalia filiabus cum filiis iura, in ^{pactis re-} bonis hereditariis, legibus Romanorum tribui, vt, filias, ^{nunciati-} accepta dote, paternae hereditati renunciare, cura- ^{nis causam} rent. Hereditati inquam, siue allodio. Quoniam ^{dederit.} enim feuda maximam terrarum partem per multa retro secula in Germania comprehendunt, eorum successionem, per se pactitiam, quippe contractu feudali definitam, et inuestitura domini confirmatam, iuris romani receptione non mutatam, Langobardorum consuetudinibus tantum quodammodo perturbatam, scimus. Quibus videlicet in Germaniam translatis effectum est, vt non solum, quae antea a patris inuestitura, expectatiua, vel communi manu, (vt his artis vocabulis vtar) pependerit in feudis antiquis successio, passim consanguinitate conseruari existimaretur, sed vt hereditaria etiam obligatio successionem hancce introiret *cap. XLV. II. d. Feud.* Quoniam igitur feuda natura sua a foeminis possideri, et mortis causa capi, non patiuntur, *et nemo repudiare id potest, quod, si velit, habere nequit l. 174. D. d. R. I.* nec poterat feudorum causa necessaria videri, nec vnquam visa est, filiarum renunciatio. Si quaedam promiscuae successionis feuda, puto, simultaneam filiabus cum filiis successionem largientia, et plane hereditaria, id est, allodiorum naturae, successionis ergo, restituta, excipias. In allodiis vero quum filiorum successio legi inniteretur, eoque omnes nervos intenderent, qui tum temporis iudicii praecerant, vt

C

causas

causas controuersas secundum praecepta et regulas Romanorum dirimerent, rectius subuerebantur parentes, ne aliquando filiarum causa iusto mitius ageretur, adeoque harum renunciatione filiorum securitati prospiciebant. Non, ut illis spem succedendi legitimam auferrent, sed, ut his eam conferuarent, V. GYNDLING. *d. l. Cap. II. §. 5.* Audi Illustrem SENCKENBERGIUM in *Libello de Renunciationibus filiarum in Regnis et Principatibus Cap. VI. §. 81.* sic differentem: *Non existimandum, filiam vel unicam renunciaſſe, ſi ei contradicendi fuiſſet ius. Genus ſane mulierum avarum, ſui tenax, et masculis, gentique ut plurimum inimicum, contra a corpore ſuo deſcendentibus fauens. Vnde certe concludendum, ne unicam quidem foeminam renunciantem, ius radicatum ſe remittere, cenſuiſſe. Putarem, non adeo multum virum illuſtrem a vero aberraffe.*

§. XVI.

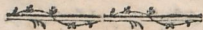
Renuncia-
tio filiarum.
an ſit ne-
ceſſaria.

Inde laudatus SENCKENBERG, cum eoque non pauci inter recentiores, iique magni nominis interpretes, non adeo coeco peregrini iuris amore capti, sed patriarum simul conſuetudinum non innumeros, et genii ſuae gentis ſtudioſi obſeruatores, publice profiteri et propugnare non dubitant, renunciationes eiſmodi non voluntatis eſſe filiarum, ſed neceſſitatis, neque ex omiſſa, vel negata, renunciatione iuri earum hereditario accreſcere quidquam poſſe. Quae eſt ſententia viri illuſtris IOH. STEPH. PÜTTERS in *Auserteſenen Rechts-Faellen Reſponſ. XCIX. num. 33.* et in *Reſponſ. CLXXXVI. num. 64. ſqq.* aliorum conſenſu non deſtituta. V. COCCEII. *Tom. II. Diſp. LVI. §. 13.* GEORG. PHIL. BESSENER in *Diſſ. d. Renunciatione filiar. nobil. immediator. accepta congrua dote, et de huius recadentia. §. 16. ſ. it.* IOH. HENR. BOCRIS. in *Diſſ. Larua renunciationibus filiarum illuſtrium et communi deſuper opinioni detracta §. 14. ſ.* Cui quidem quoad

quoad Illustres, quorum causam illi agebant, si constans et perpetua obseruantia factarum a filiabus renunciationum, successioneisque, his exclusis, ad filios deuolutae doceri potest, vel is, de cuius successione agitur, ipse nomothesia pollet, accedo, in priuatorum causis vero, nobiles ii quidem sint, an ignobiles, suffragandum non est, nisi iure Provinciali, vel statutorio, vel consuetudine, vim iuris naeta, filiorum petitio sustineatur. Siquidem de generali receptione iuris Romani, non est, quod dubitetur, adeoque, quamuis ab origine non omnino abrogandi, sed supplendi patrii iuris causa introductum sit, fidem facere, oporteat, consuetudinis germanicae, vel conseruatae, vel restauratae, cui lex romana refragatur. Qua de re fusius et apprimè differentem consulere licet DAVID. GEORG. STRYBEN. in *Neben-Stunden Abhandl. XXXII. §. 3.*

§. XVII.

Hoc verissimum, renunciationes hereditatum esse Ger-Origo no-
manicas, factasque post introductionem Iuris Romani in-
primis frequentes, vt legitimus ordo successioneis ex anti-
quissimo visu translatus, quin munitus legibus omnium gen-
tium Germanicarum, conseruaretur. Idemque conspicuum
partim ex aetate renunciationum a foeminis, praesertim
illustribus, factarum, v. 10. VLR. CRAMER *Tom. I. Opusc.*
III. Cap. I. §. 32. Partim ex numero scriptorum huius argu-
menti, quorum partem nominari, et paucitate eorum,
qui de renunciationibus in genere, praesertim iis, quae a
maefculis fiant, tradiderunt. Denique ex multitudine sta-
tutorum, quae renunciationes eiusmodi, seu separationes
liberorum a familia parentum, eorumque ab horum successio-
ne exclusiones approbant, cuius exemplum sistunt *Ius Lu-*
becense apud DAVID. MEYVM *Part. II. Tit. II. Art. XXXIII.*

de quo etiam IOACH. LVC. STEIN *vom Lübbischen Rechte Lib. II. Tit. II. §. 241. fgg.* item *Restockisches Stadt-Recht, Part. II. Tit. II. §. 15. ff. Statuta Verdenf. 25. ff. Ius Prov. Wurfat. tit. I. art. 6. §. 1. ap. FRID. ESAL. PVFFENDORFF. in Obseruatt. Iur. Vniuers. Tom. I. Append. p. 63. et 86. v. etiam IOH. CAR. HENR. DREYER Anmerkung der Kinder, so in der Were find; in der Sammlung vermischter Abhandlungen p. 93. ff.*

§. XVIII.

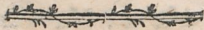
Crameri
opinio re-
futatur.

Idem laudatus CRAMER *d. l. §. XI. fgg.* BYRGERMEI-
STERI *in Thesaur. Iur. Equestr. T. I. p. 338.* auctoritatem fe-
cutus, variorum exemplorum commemoratione probat, Se-
culo XIV. et XV. frequentes obuenuisse eiusmodi renuncia-
tiones, ob fidei Germanorum sanctitatem, ex sola renun-
ciantis promissione validas, et seruatas, et, postquam ab
antiqua dexteritate deficere coeperint, seculo XVI. demum
vsu uenisse, vt iurisiurandi religione fuerint corroboratae,
quippe quas ex huius accessu Ius Canonicum *C. 2. d. Pact.*
in 6to firmas et efficaces tueretur, quum existimauerint Ger-
mani, ius Romanum, non domesticis moribus, expressae
tantum legis auctoritate reprimi posse. Haec, fide histori-
ca munita, admitto. Quod si uero concludit *d. l. §. XIII.*
in fin. pacta hereditaria renunciatiua non moribus, sed Iure
Canonico fuisse recepta, neminem facile habebit consentien-
tem. Consequitur potius ex praemissis, hereditatum re-
nunciations Germanicae originis esse, sed hos ipsos Ger-
manos, quo magis et firmiter contra mendacia improborum,
et contra leguleiorum cauillationes se defenderent, interdum
e re habuisse, vt pacto iusiurandum accederet, praesertim,
quod intellexerint, tum iuris sacri tuitionem non deesse.
Coept enim tractu temporis languescere feruor, conferuan-
di consuetudines, a maioribus acceptas, et cogitatio Impe-
ranti-

rantibus nasci, procul dubio a consiliariis, Ictis, et iuris romani nimium studiosis insita, vix posse diueri ab huius iuris, tanquam ab antecessoribus in Imperio ad se translatis, praeceptis. Quam sententiam fouisse videtur MAXIMILIANVS I. in der *Satzung von Gotteslaesterern d. a. 1495. Sammlung der Reichs-Abschiede P. II. p. 28.* v. STRUBEN d. l. §. 7. ibique citati. Pugnat etiam illa Crameri sententia cum ipsa rei natura. Concedit ipse, et factis historicis confirmat, renunciationum iniuratarum exempla inprimis decimo quarto et quinto seculo frequentia obuenire. Neque credibile est, hoc demum tempore fuisse excogitatas. Fit mentio earum in Iure Lubecensi, vti antea attuli, cuius aetatem constituit MEVIUS, in tempus Imperatoris FRIDERICI I. quem scimus ab anno millesimo ducentesimo quinquagesimo secundo ad nonagesimum vsque Imperii scepra tenuisse, quin aliquanto altius repetit CHRIST. GOTTL. RICCIUS von *Stadt-Gesactzen Lib. I. Cap. V.* Prostat etiam in Praefat. a GEORG. LYDOV. WILHELM. BENECKE, SENCKENBERGII *Disquisitioni de Success. Filiar. in Regnis et Principatt.* praemis-
sa §. 3. pactum renunciatiuum, donationis monasterio faciendae causa, initum, et ab Imperatore HENRICO IV. anno millesimo septuagesimo tertio confirmatum.

§. XIX.

Quam ob rem, quum naturae hominum, quam du-
cem potissimum secutos esse Germanos, nemo inficiatur, ^{perpetuo}
nihil magis conueniat, quam, vt conuentionibus dominia re- ^{vsu in Ger-}
rum et quaeuis iura acquirantur, et remittantur. Etenim, si ^{mania for-}
HVG. GROTIUS in *I. B. et P. Cap. VII. §. 3.* concedimus, di- ^{ratum.}
centi: *successio ab intestato quae dicitur, posito dominio, remota*
omni lege ciuili, ex coniectura voluntatis, naturalem habet origi-
nem. Nam quia domini ea vis erat, ut domini voluntate trans-
ferri

ferri in alium posset, etiam mortis causa, ac retenta possessione, ut supra diximus, si quis voluntatis suae nullam edidisset testationem, quum tamen credibile non esset, eius eam mentem fuisse, ut post mortem suam bona occupanti cederent, sequebatur, ut eius esse bona intelligerentur, cuius ea esse voluisse defunctum, maxime erat probabile; Consequitur, naturam multo apertius postulare, ut successio ei addicatur, cui pacto a domino promissa sit, et ut ei negetur, qui conuentione, se petere nolle, promiserit. Quum praeterea sciamus, Germanorum more, fundos, qui maximam patrimonii partem effecere, alienari libere non potuisse, sed quodammodo in condominio totius gentis, cui iure deberetur eorum successio, fuisse; Ignoram denique testamenti factionem, summamque sub tyrannide Cleri superstitionem, nihil magis est credibile, quam, renunciaciones hereditatum nullo tempore in Germania defuisse, factas ab initio imprimis animo, auxiliandi donationibus ecclesiae, vel monasterio faciendis, easdem frequentiores, conseruandae successiois antiquae legitimae causa, post introductionem iuris romani produsse, tandem huius auctoritate tempore et vsus frequentia magis increfcente et confirmata, passim etiam iurisiurandi religione vestitas. Verbo. Renunciaciones illas esse origine sua domesticas, vsuque perpetuo non inter illustres tantum, sed priuatos etiam, conseruatas. Consentit STRVBEN d. l. §. 27. et satis multi, ab eo citati, iidemque fere omnes, magni nominis, magnaeque in foro auctoritatis. Est enim in hac re simul numero et auctoritate interpretum eo magis decertandum, quo certius plures, ex negligentia et inscitia consuetudinum patriarum, coecoque feruore, extirpandi omnia, quibus obstare ius romanum videretur, prodire, et auctoritatum praeciuicio et numero, non argumentorum pondere, increbnuere opiniones, valori et effectis nostrae renunciacionis multum deura-

detrahentes. De quibus omnibus, his demum principiis
positis, et, nisi omnino fallor, satis confirmatis, certum
quid iudicari et constitui potest.

§. XX.

Etenim quum viderimus, pactum de non succedendo
esse Germanicum, idemque conformi et perpetuo usu etiam
post introductionem iuris Romani, conseruatum, quin sae-
pius ob eandem causam repetitum, necessario consequitur,
quas supra §. IV. s. ex legum romanarum corpore adduxi,
prudenter responsa, et principum constitutiones, ad nos
plane pertinere non posse, quippe ex longe alio, eodemque
a placitis Germanorum plane diuerso, quin iis, aduersario
fonte promanantia. Cuius rei probatione nihil potest esse
facilius. Ius romanum, tanquam peregrinum, aliam sibi,
quam ex spontanea receptione, vindicare nequit auctoritatem;
Si nulla quidem generalis publicatio eius vnquam facta est,
nec ob diuersam reipublicae rationem, quae multis legibus
locum non concessit, fieri potuit. Vt, quae hic vel illic,
praesertim ab Imperatore Maximiliano I. mentio eius fit in
Imperii legibus, neutiquam pro generali confirmatione, sed
recepti, qua de re tum temporis non amplius dubitabatur,
approbatione habendum sit. Quum igitur constet, Germa-
nos, etsi testamentariam successionem, et legitimam, qua-
lis ibi proponitur, respectu ciuium susceperint, a pactis suc-
cessoriis negatiuis non abstinuisse, eaque magis etiam fre-
quentasse, non possunt, quae his in iure Romano obstant,
inter nos pro receptis haberi, vllamque iuris auctoritatem
sibi vindicare. Neque est, vt hoc intuitu inter Illustrium
ac ciuium causas distinguamus, si inter hos quidem non mi-
nus, quam illos, acceptam a maioribus consuetudinem
probauimus conseruatam, eandemque, quod ad nos attinet,
iure

Hinc II.
romanae
respectu
huius rei
Germa-
nos non
attinent.

iure Saxonico communi *Lib. I. Art. XIII.* corroboratam. Vt potius ob tutelam hodierni iuris, quo nostrum continetur, secundum ipsius romani iuris praecepta, naturam plane diuersam ab illa, in legibus supra adductis, puto *l. fin. d. Suis et legit. l. 94. d. acquir. l. omitt. hered. l. 3. C. d. Collat. l. 35. §. 1. C. d. inoffic. testam.* proposita, induere debeat. Audi enim Praetoris edictum: *Pacta conuenta, quae aduersus leges facta non erunt, seruabo.* Vt tantum nostro iure, quo decantatum est, validam ex quouis pacto promanare actionem, maiore vi polleat.

§. XXI.

Aequè minus
ius Canonicum.

Ob eandem causam aequè minus, ac modo dicta prudentum responsa, et Imperatorum rescripta, ad nos pertinere potest notissimum illud *cap. 2. d. Pact. in 6to.* cuius verba haec sunt: *Quamuis pactum patri factum a filia, dum inuptui tradebatur, vt, dote contenta, nullum ad bona paterna habeat regressum, improbet lex ciuili, si tamen iuramento, non vi, nec dolo praestito, firmatum fuerit, ab eadem omnino seruari debet: Cum non vergat in salutis aeternae dispendium, nec redundet in alterius praeiudicium.* Vti scimus, et ex *cap. 1. X. d. Nou. oper. nunciat.* intelligimus, id egisse Pontifices, vt decreta sua cum iure romano, et inprimis Imperatorum constitutionibus conspirent, ipsa res loquitur, *Bonifacium VIII. in d. cap. 2.* respexisse ad *l. 3. C. de Collat.* partimque eam confirmasse, partim exceptionem, ex iurisiurandi accessu, constituisse. Quamobrem, quum Germanos ipsa *l. 3.* non tangat, limitatio Pontificis non proprius eos attingere potest. Ius nostrum istiusmodi pactum non respicit, adeoque iurisiurandi religione, qua sustineatur, non indiget. Nec obuertas, vsu venisse in Germania, vt renunciationibus iusiurandum adicerent, idque tam diu factum, vt certe ex consuetudine recen-

recentiore ius nouum prodierit, quo, firmitatis renunciationibus conciliandae causa, necessaria facta iurisiurandi religio. Etenim, vt eiusmodi consuetudo inualescere potuerit, necessarium fuisse, vt nudae renunciationes impugnatae et infirmae iudicatae fuerint. Cuius rei probationem exspecto. Dein vehementer dubito, posse fidem fieri vniformis eiusmodi consuetudinis, vt potius exempla ac testimonia, quae affert laudatus BENECKE *d. l. §. 5.* contrarium testentur. Potius eo res redit, maioris securitatis causa, litiumque, etsi inanium, praecidendarum, adiecta passim renunciationibus iuramenta fuisse, abundantia, quae rei subiectae naturam non vitiauerint quidem, sed aequae minus mutauerint. Itaque necessitas iurisiurandi non, nisi ex iure Prouinciali, si quo hodie confirmetur, arcessenda est, neque, prout natura legum correctoriarum id exigit, vltra expressa legis verba extendenda. Eandemque ob causam *Const. El. Saxon. XXXV. Part. II.* quae filias loquitur, neque ad filios, neque ad matrem, aliasue, praeter filiam, foeminas pertinet. Consentiant MEVIUS *Part. III. Decis. CCLXX.* LVDOLPH, *de Iur. Foeminar. Illustr. Part. II. Cap. 1. §. 19. not. 9.* WERNHER. *Part. II. Obs. 430. Part. VII. Obs. 63.* BERGER *Oecon. Iur. Lib. II. Tit. IV. §. 48. not. 5.* alique melioris notae interpretes, item MENCKENIUS ad *Pandect. Lib. II. Tit. XIV. §. IV.* qui tamen, filiabus, quas *d. Const. XXXV.* nominat, simul caeteras mulieres perperam comprehendit, erroribus praxeos sine dubio seductus, de cuius inconstantia BERGER *d. l.* conqueritur.

§. XXII.

Non minus, persuasum habeo, ex praemissis consequi, Nihil interese, re-nihil interesse, cum ipso parente filius vel filia, an cum fra-unciatio
D tre,

ei fiat, quæ, in scio, an consentiente, patre, de huius hereditate pa-
 heredita- sta fuerit, et succedendi iure se abdicauerit. Et plane non
 tem reli- concedendum esse HARTM. PISTOR. *Lib. IV. Qu. IV. num. 40. fs.*
 cturus est, an ei, cui FRID. ESAI. PUFFENDORFF. *Tom. III. Obseru. XII.* aliisque,
 ex lege qui ob *l. fin. C. d. Pact.* pactum a fratribus super patris here-
 ea, præ- ditate, hoc in scio, vel inuito, initum, nihil operari conten-
 terrenun- dunt. Vt potius hæc ipsa lex aequè minus, ac reliquæ,
 ciantem, dunt. supra nominatæ, quibus id agitur, vt aliquando obuentura
 debetur, hereditas repudietur, ad nos pertinere possit. Si omnino
 quidem turpe non existimauerunt Germani, futuram succef-
 sionem in conuentionem deducere. v. LEYSER. *Meditat. ad*
Pandect. totum *Specim. XLIII.* STRVBEN. *Nebenstunden*
Part. V. Abhandl. XXXII. §. 21. Quamobrem, quum tur-
 pitude illa nobis nulla sit, quam *d. l. fin.* prohibitionis cau-
 sam constituit, desinere necessario ipsa debet prohibitio.
 Idemque consequitur ex *art. XIII. Iur. Prou. Sax.* qui libe-
 ros ob factam renunciationem a successione in bona a paren-
 tibus relicta omnino repellit, nulla mentione facta, ista re-
 nunciatio pacto, cum parentibus ipsis, an cum fratribus,
 inuito contineatur. Nec potest sane idonea ratio reddi, cur
 magis exitu destituatur huiusmodi pactum, quam illud,
 quo acquirere hereditatem studemus, odiosissimum Roma-
 nis, et inter nos omnium ore admissum. Quodsi obicere
 velis, eo rem redire, vt omnia pacta successoria iure roma-
 no improbata reiiciamus, nisi, contraria Germanorum con-
 suetudine sustineri, appareat, nihil magis efficies. Ex mo-
 ribus Germanorum pater, eos in genere inter licita habuisse,
 super futura successione pacisci, ex quo consequitur, nihil
 eorum, quæ de pactis ad hereditatem instantem directis ius
 romanum habet, ad nos pertinere posse, tanquam non re-
 ceptum, v. LEYSER. et STRVBEN. *dd. ll. vt. potius ex ap-*
 pro-

probatione pactorum, Romanis maxime inuidiosorum, factis probabilius arguamus, nullam conventionem, ad futuram hereditatem quouis modo directam, inter Germanos illicitam esse reputandam. Quod argumentum intuitu speciei, quam ante oculos habemus, generalitas *d. art. 13.* egregie adiuuat. Errantque praeterea vehementer, qui in ea sunt opinione, inauditas esse, et fuisse in Germania conventiones de rebus aliorum, earundemque alienationes, inuentum, si nobis deferantur, quod satis euincunt expectatiuae, ut vocantur, in feudis frequentissimae, et quouis tempore, quin magis olim, quam hodie, frequentes, eademque speciales non minus, quam generales, obligatoriae. Ut vel plus roboris sit in speciali, nihilque ad eius valorem consensus vasalli pertineat, cuius rationem habere, ne quidem moris est. Quin supponendum, vasallum inuestiturae euentuali, quae saepius ad specialem expectatiuam accedit, non consentire, quum ex superueniente vasalli consensu inuestitura euentualis abeat in simultaneam, v. patris IOH. GODOFR. *Disp. d. Forma ac definitione communis Saxo-
num manus §. XI.* Nec video, quid interesse possit promissionem futurae hereditatis, et feudi, quandoquidem aperiat, quid nobis persuadere, turpe illud, hoc autem honestum esse. Quae quum ita sint, plane otiosa esse debet observatio BERGERI in *Oecon. Iur. Lib. II. Tit. IV. §. 43. not. 4. in pactis dispositiuis sufficere certi, de cuius hereditate quaeratur, consensum, etiam tacitum; non vero ratihabitionem,* eleganter a VINNIO in *Traclat. d. Pact. Cap. XIX. §. 8. refutatam; Si eius quidem ratihabitione facile superfedemus, cuius consensu non indigemus. Consentit laudatus CRAMER d. l. §. 89. ab eoque cit. etsi iuramentum exigit, quod abundare, (§. XXI.) probaui.*

§. XXIII.

Renuncia-
tio fit re-
cte gratis.

Gratis, an solum, aliquo accepto, fieri iure possint eiusmodi renunciationes, et, si acceptum legitimam non attingat, an impugnari, vel certe, vt, quod deest legitimae, suppleatur, iure peti possit, etiam dubitatur. Mihique huius dubitationis resolutio non minus ex praemissis consequi videtur. Siquidem ex receptione testamentorum iuris Romani in Germania id sequitur, vt secundum formam praescriptam testamenta fiant, adeoque legitima in testamentis debito modo relinquatur. Id vero neutiquam conficitur, liberis atque parentibus non licere posse, huic iuri pro se constituto renunciare. Quod romano quidem iure non licet, (§. VII.) nostro autem, quod hereditatum renunciationes probat, quid fieri impediatur, non inuenio, nisi lex vel statutum occurrant, quod, gratis, vel pro minore legitima pretio, fieri renunciationem, prohibeat. Taceo, Germanorum consuetudine non facile contingere hereditatum renunciationes, vt sit liberior testamenti factio, sed, quod etiam praemonitum, vt vel restituatur, qualis ab origine fuerit, legitima successio, vel saltem hodierna immutetur. Nec facile inuenies in iure Germanico antiquo exemplum legis eiusmodi, quae, quum non ad statum publicum, sed ad commoda priuatorum pertineret, simul esse iuris publici existimaretur, quod quidem ex sententia Romanorum diuersimode contingere, supra (§. VI.) demonstrati. Successio Germanorum legitima, seu lege prouinciali debita, erat successio fundorum, praesertim hereditariorum. Videri poterat, ne haec turberetur, et bona in alium transferantur, reipublicae interesse. Tamen licebat heredibus legitimis, eiusmodi alienationibus annuere *I. P. S. Lib. 1. Art. 52.* Nec occurrit haec consentiendi licentia certis limitibus circumscripta.

Vbi-

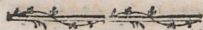
Vbiq̄ue fere potius, ob commendationem, quam in se habet
 dominiū libertas, post iuris romani introductionem, insuper
 habita, vti apud nos ex *Const. XII.* ac *XXXI. P. II.* cogno-
 scitur. Neque credenda est facultas hereditario iuri renun-
 ciandi, ad legitimae modum *Art. XIII. I. P. S.* et *d. Const. XII.*
 restricta. Quod in illo fiat mentio renunciationis a liberis
 factae, qui, quod ipsis ex hereditate parentum aliquando
 deberetur, ab ipsis viuis iam acceperint, haec vero legiti-
 mam diserte loquatur. In illo articulo non agitur de renun-
 ciandi licentia, agitur potius de iure hereditario liberorum
 emancipatorum, (quae emancipatio fieri solebat, data aliqua
 bonorum parte,) videlicet admitti hos, modo accepta con-
 ferant, ad parentum hereditatem, nisi ei renunciauerint.
 Qua de re, quia vnus positio non est alterius exclusio, in-
 ferre nequaquam licet, si nihil acceperint, renunciari non
 posse. Et *Const. XII.* tractat donationes bonorum auitorum,
 aliorumque, factas in fraudem legitimae, inscio vel inuito
 eo, cui haec debeatur. Igitur aequae minus consequitur,
 non licere, portionem, quae ex lege debeatur, partim, vel
 omnino remittere. Claret potius ex *Decis. Nouiss. XXV. d. a.*
1746. hoc licere, modo renunciatio in fraudem creditorum
 non fiat, nullo admissō, inter futurae renunciationem, ac
 delatae hereditatis repudiationem, discrimine.

§. XIV.

Non sine magna veritatis specie defenditur a multis, Argumen-
 tisdemque probatissimae auctoritatis viris, vt vim obligandi ta ex qui-
 pactum hereditatis renunciatuum producat, oportere, vt bus vide-
 coram iudice perficiatur. Videlicet, hunc fuisse morem tur, renun-
 Germanis, aiunt, vt res alicuius momenti in iudicio per- ciationem
 gerentur, quod exemplo translationis dominiū fundorum, fieri debe-
 re.

D 3

corum-

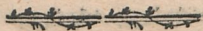
eorumque oppignoratione illustrant. Vt vel, quod ad rem nostram propius pertinet, ad *Art. 21. et 52. L. I.* nec non *30. L. II. Iur. Prou. Saxon.* prouocent, quae leges, pacta, ad successionem pertinentia, in iudicio fieri, iubent, v. SCHILTER. *Exercitatt. ad Pandect. VIII. §. 40. not. c. LEYSER. Specim. XLII. §. 4. BARTH. Dissens. in Prax. Cent. VII. Dissens. 663.* pluresque ab hoc citatos. Quam opinionem praeterea magis commendat exemplum prolium vnionis, quam coram iudice suscipi debere, vna est omnium sententia, v. *Heinecc. Elem. Iur. Germ. Lib. I. §. CLXI. GRYPEN. Obseruatt. Forens. pag. 447.* Accedit, statuta, quae liberorum separationes, et per hoc exclusiones a futura parentum hereditate admittunt, illas in iudicio peragi, exigunt, *Ius Labec. part. II. Tit. II. Artic. 33.* quae omnia satis euincere videntur, eo Germanorum consuetudines redire, vt renunciatio hereditatis iacturam non efficiat, nisi praesenti iudici declaretur, Neque profecto esset, cur in causis priuatorum dubitarem, nisi obstare videretur *art. 13. Lib. I. Iur. Prou. Sax.* quae locum et effectum tribuit renunciacioni, modo probari possit, tantumque iuratam eius abnegationem exulare iubet, si veritas rei ex testimonio iudicis eiusque assessorum elucescat. Huic articulo si solus *art. 30. L. II.* obstaret, dicerem, distinguendum esse inter acquisitionem hereditatis, et eius abdicationem, hanc, modo probari possit, illam demum, si coram iudice fiat, esse validam.

§. XXV.

Quatenus
iure Ger-
manico
necessaria
iudicialis
insinuatio.

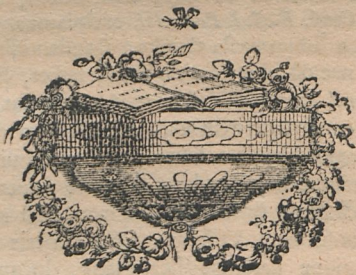
Sed video huic distinctioni repugnare *d. art. 52. L. I.* si quidem heredum consensus per hunc art. necessarius, successiois remissionem comprehendit, inanem, nisi in iudicio fiat.

fiat. Quam ob rem, quum modo dictus *art. 13.* aequè minus permittat, pacto renunciatio necessitatem formae iudicialis omnino adstruere, persuasum habeo, moribus Germanorum consentaneum videri, ut a rerum qualitate, mobilia subsint, an immobilia, de quorum agatur vel adpiscenda, vel remittenda successione, distinctionem repetamus. Licuisse videlicet etiam extrajudicialiter acquirere pacto, ac dimittere, rerum mobilium successione, immobilium non aequè. Caeterum, quum longe liberior hodie dominorum exeat, de rebus atque fortuna sua statuendi, Quae hodie omnino exulat. potest, persuadere mihi non possum, pactiones, super hereditatio iure vel acquirendo, vel remittendo, priuatiu initas inualidas esse, ut omnes potius, modo fides eorum fieri possit, exitum habere debeant, modo prolium vniones, et bonorum omnium donationem, mortis causa factam, ob *Const. Elect. I. Part. III.* excipiamus. Quam sententiam, non solum pacta dotalia, frequentissime priuatiu fieri solita, nec ob id effectum destituta, sed et, si quid video, *Decis. Electoral. nouiss. XIII. d. a. 1746.* confirmat, quae, dum iudiciale confirmationem eum ad effectum desiderat, ut is, qui alterum heredem suum pacto constituit, alienandi, oppignorandiue suos fundos, facultate priuetur, ceterum priuatas pactiones, quoad successione post mortem promittentis, confirmat. Ut solum, facta a liberis minoris aetatis renunciatione paternae hereditatis, locum inueniant, quae habet *Decis. nouiss. XIV.* Denique sunt, qui praeter iudicem, quo praesente renunciatio peragatur, hoc etiam exigunt, ut, quorum iactura instat, iurium commemoratio ipsam renunciationem antecedit. Quod, etsi factum vehementer probarem, nec unquam intermitterem, si, coram me, tanquam iudice, quis renunciationem meditaretur, ad formam

mam tamen et efficaciam negotii, tacente lege, nequaquam reuocandum esse, cenfeo.

Supersunt multa de effectis pacti renunciatiui dicenda, atque inter haec inprimis de obligatione liberorum renunciantis. Me ipsum vix contineo, quominus totam rem, et, quae de ea notari inprimis necessaria videntur, perducam. Debeo tamen, ne ultra limites mihi definitos vager, dissertationis filum abrumpere, et, quae dicenda restant, primae ad scribendum opportunitati recipere. Quae, vt quanto-
cius obueniat, exopto.

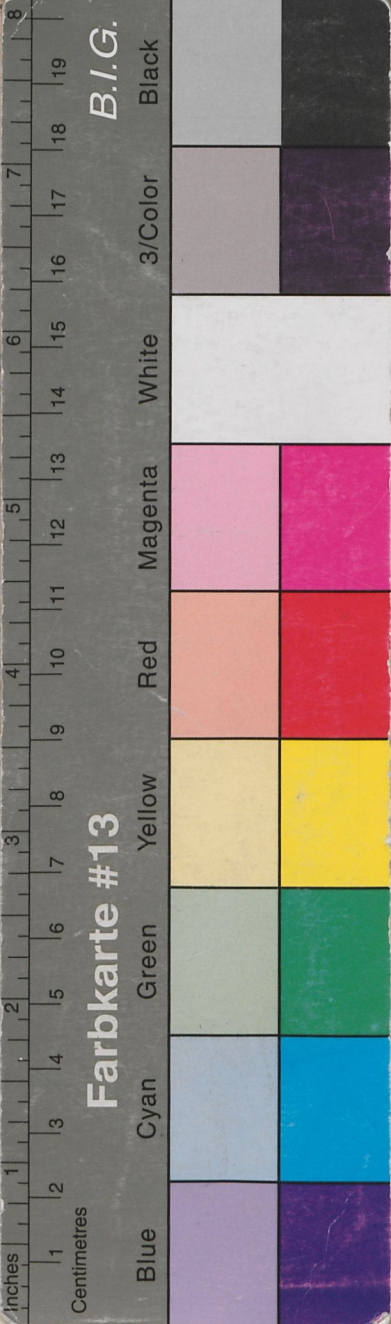
ULB Halle

3

005 361 435

9328.

1780,3

DISSERTATIO PRIMA
DE
PACTO HEREDITATIS
RENVNCIATIVO

Q V A M
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS CONSENSV
P R A E S I D E
D. HENRICO GODOFREDO BAVERO

SERENISS. SAXON. ELECTOR. A CONSILL. PROVOCATT. SVPR.
CVR. PROVINC. ET COLLEG. ICTOR. LIPSS. ASSESS. PANDECTT.
PROF. ORD. CANON. NVMBVRG. ET COLLEG. DVICAL.
MINOR. SODAL.

IN AVDITORIO ICTORVM
SVMMORVM IN IVRE HONORVM CAPESSENDORVM
CAVSA

D. XXVIII. DECEMBER. A. C. MDCCLXXX.
AD DISCEPTANDVM PROPONIT
IOANNES DAVIDES BEHLING
I V R. V T R. C A N D I D A T.
RATISBONENS.

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEM. HEREDD. ET KLAUBERTHI

